

Institutul UIA pentru Statul de Drept

UIA-IROL

DECLARAȚIE

Paris, 18 februarie 2021

Robert Roșu continuă să fie persecutat pentru simpla exercitare a profesiei sale

UIA-IROL exprimă îngrijorarea serioasă cu privire la cazul lui Robert Roșu.

În 2016, am protestat cu privire la circumstanțele din jurul percheziției efectuate la sediul firmei de avocatura Țuca Zbârcea & Asociații la 8 decembrie 2015 de către ofițerii Direcției Naționale Anticorupție (DNA). Această percheziție a fost urmată, la 10 decembrie 2015, de arestarea dlui Robert Roșu, partener la Țuca Zbârcea & Asociații.

În declarația noastră anterioară, am reamintit principiile de bază referitoare la protecția confidențialității și la condițiile în care pot fi efectuate percheziții ale birourilor avocaților.¹

Astăzi observăm că colegul nostru, domnul Roșu, precum și profesia de avocat continuă să se afle sub atac în România.

Înțelegem că Robert Roșu a fost condamnat recent la 5 ani de închisoare, fiind declarat vinovat pur și simplu de a-și fi exercitat profesia. În prezent se află în închisoare în baza unei hotărâri judecătorești care a fost denunțată de reprezentanții profesiei de avocat și de un număr semnificativ de colegi ca fiind greșită și abuzivă.

Anterior, domnul Roșu, fiind acuzat în 2015 de presupuse infracțiuni de corupție și pus sub arest la domiciliu timp de trei luni, a fost în cele din urmă eliberat de un judecător al Înaltei Curți de Casație și Justiție, cea mai înaltă instanță din România. Judecătorii Înaltei

---

¹ Ne-am referit la Codul de conduită al CCBE pentru avocații europeni:

„Confidențialitatea este [...] un drept și o îndatorire fundamentală și primordială a avocatului.

Obligația avocatului cu privire la secretul profesional servește atât intereselor administrării justiției, cât și intereselor clientului. În consecință, aceasta trebuie să beneficieze de o protecție specială din partea statului.

Confidențialitatea comunicărilor dintre avocat și client și a dosarelor avocaților este protejată în dreptul internațional al drepturilor omului ca parte a dreptului la un proces echitabil, precum și interdicția interferenței arbitrare cu corespondența, intimitatea și (în acest caz) casa” (articolul 2.3).

Am reamintit, de asemenea, Recomandarea R. Nr. (2000) 21 a Comitetului de Miniștri al Consiliului Europei către statele membre privind libertatea de exercitare a profesiei de avocat care se referă la respectarea confidențialității relației avocat-client și faptul că excepțiile de la acest principiu ar trebui permise numai dacă sunt compatibile cu statul de drept” (Principiul I, 6).

Curți de Casație și Justiție au stabilit că toate actele și faptele pe care procurorii le-au considerat „penale” în cazul său, sunt activități tipice de exercitare a profesiei de avocat, încadrându-se în limitele activităților desfășurate în mod normal de un avocat. Prin urmare, printr-o hotărâre judecătorească din 11 martie 2016, arestul la domiciliu a fost invalidat.

Cu toate acestea, DNA, care a demonstrat o înverșunare particulară în acest caz, a decis că urmărirea penală împotriva lui Robert Roșu ar trebui totuși să continue. DNA a trimis cazul în instanță. Rechizitoriul a menținut acuzațiile de formare a unui grup de criminalitate organizată; trafic de influență; complicitate la spălarea banilor; complicitate la abuz în serviciu rezultând în beneficii injuste pentru o altă persoană, pentru aceleași „fapte infracționale” enumerate și în Ordonanța din 2015, adică activități profesionale.

După o cercetare și un proces penal de aproape 4 ani, Robert Roșu a fost achitat de toate acuzațiile aduse de DNA. În hotărârea pronunțată la 29 iunie 2019, Curtea de Apel Brașov a reținut că niciuna dintre probele administrate în faza urmăririi penale ori în fața instanței de judecată nu conținea vreun indiciu că Robert Roșu ar fi comis vreuna din infracțiunile de care era acuzat.

Curtea a reținut că: *„Toate probele administrate în cursul urmăririi penale și în cursul cercetării judecătorești relevă faptul că inculpatul Roșu Robert Mihăiță a desfășurat o activitate normală de avocat al societății Reciplia SRL, fără să fi comis vreo faptă de pretindere ori primire a unor bunuri în schimbul promisiunii că va interveni pe lângă funcționarii publici competenți să dispună restituirea bunurilor revendicate de inculpatul Al României Paul Philippe [...]”*

În ciuda faptului că domnul Roșu fusese deja de două ori găsit nevinovat, de două instanțe separate, procurorii nu au vrut să renunțe. Dimpotrivă, aceștia au formulat apel împotriva sentinței, susținând, în esență, că Robert Roșu ar fi format un grup infracțional organizat pentru că a organizat întâlniri cu clienții la sediul firmei de avocatură și că ar fi fost complice la pretinsele infracțiuni ale clienților săi prin „simpla sa prezență” alături de aceștia în fața unei comisii administrative, unde el a folosit „un volum important de informații conținând terminologie juridică” și a făcut susțineri excesiv de „convingătoare”.

Pe baza acestor argumente, Înalta Curte de Casație și Justiție, la 17 decembrie 2020, l-a găsit pe Robert Roșu vinovat de participarea la formarea unui grup infracțional organizat și de complicitate la abuz în serviciu și l-a condamnat la 5 ani de închisoare.

UIA-IROL este șocat de această recentă inversare a Înaltei Curți de Casație și Justiție considerând că decizia este discutabilă din mai multe motive:

- Ordonanța DNA din 10 decembrie 2015 arată foarte limpede că domnul Roșu a fost pus sub urmărire penală pentru simplul fapt de a-și fi practicat legitim profesia de avocat. Potrivit DNA, acuzațiile procurorilor s-au bazat pe argumentul că rolul

domnului Roșu ar fi fost unul esențial în activitatea grupului și atingerea obiectivului acestuia; că acesta și-ar fi folosit profesia și imaginea de partener al uneia dintre firmele de avocatură de renume din România; că ar fi efectuat proceduri de notificare către diverse instituții publice; și că ar fi încheiat actele și procurile necesare pentru atingerea obiectivului grupului. În esență, argumentul procurorilor este acela că, fiind convingător, persuasiv și sânguincios în reprezentarea intereselor clienților săi, dl Roșu – un avocat competent și de succes – s-ar fi aliniat, cumva, cu aceștia și ar fi devenit complice la infracțiunile de care aceștia sunt acuzați.

În motivele de apel ale DNA, devine și mai evident faptul că Robert Roșu este de fapt urmărit penal pentru că a fost un avocat convingător. Potrivit informațiilor primite, motivele de apel conțin afirmații precum:

- faptul că complicitatea poate îmbrăca orice formă, inclusiv simpla prezență a persoanei alături de infractor, ceea ce îi dă acestuia garanția ori încrederea că va reuși în acțiunile sale;
- prin faptul că a apărut personal alături de inculpatul al României în fața comisiei administrative a ICDPP, prin faptul de a fi prezentat un mare volum de informații conținând terminologie juridică greu de înțeles pentru cei fără pregătire juridică, inculpatul ar fi influențat major decizia luată de membri prezenți.

În esență, procurorii își întemeiază acuzațiile pe o interpretare distorsionată a serviciilor de asistență și reprezentare pe care orice avocat le acordă în mod uzual clienților săi. În plus, identificându-l pe dl Roșu cu cauzele clienților pentru care acesta acționa ca avocat, procurorii încalcă în mod flagrant unul dintre principiile fundamentale ale profesiei de avocat, care interzice identificarea avocatului cu clientul său.

- DNA a chemat ca martori doi judecători care au pronunțat hotărâri definitive care confirmă legalitatea restituirii proprietăților. DNA i-a interogat pe acești judecători cu privire la raționamentele pe care și-au bazat respectivele hotărâri și cu privire la legalitatea hotărârilor pronunțate. Aceștia au fost supuși la presiuni pentru a-și repudia propriile hotărâri, definitive și irevocabile. Acest lucru constituie o încălcare gravă a independenței și libertății judecătorilor, care garantează independența justiției.

- Discrepanța dintre recenta decizie a Înaltei Curți de Casație și Justiție și, pe de o parte, propria sa decizie anterioară în favoarea dlui Roșu, precum și, pe de altă parte, hotărârea Curții de Apel Brașov (și aceasta favorabilă dlui Roșu) este inexplicabilă, având în vedere motivarea acesteia din urmă precum și absența oricăror noi elemente de probatoriu prezentate de procurori.

În fața Înaltei Curți nu s-a prezentat nicio probă nouă care să susțină pretinsa vinovăție a dlui Roșu. Prin urmare, Înalta Curte l-a condamnat pe acesta în condiții

care par, la prima vedere, improprie, având în vedere jurisprudența CEDO, care este foarte critică la adresa deciziilor din apel care răstoarnă deciziile de achitare ale instanțelor inferioare fără să analizeze cu atenție toate probele relevante, fără să asculte martorii relevanți, inclusiv inculpatul și/sau reclamantul.

Motivarea acestei decizii, care trebuia publicată pe data de 18 ianuarie 2021, a fost amânată pentru 30 de zile din cauza complexității cauzei. Această amânare duce în mod necesar și la amânarea șansei dlui Roșu de a-și recâștiga libertatea, întrucât acesta va rămâne în închisoare până la motivare.

Așa cum corect remarca Uniunii Naționale a Barourilor din România, cum poate cineva să îl acuze pe un avocat de abuz în serviciu pe motiv că „activitățile de complicitate pot îmbrăca orice formă, inclusiv simpla prezență a persoanei alături de infractor, pentru a-i da acestuia siguranța sau încrederea că acțiunile sale vor reuși”, ori să își bazeze acuzațiile pe faptul că avocatul a folosit termeni juridici, a prezentat situația în mod convingător și a depus documente în sprijinul afirmațiilor sale?

Decizia care îl condamnă pe dl Roșu se impune a fi desființată pentru că acuzațiile aduse acestuia sunt lipsite complet de orice temeii. Cel puțin, apărarea ar trebui să primească imediat motivarea deciziei, pentru ca dl Roșu să poată ataca decizia de condamnare – în fața unui tribunal internațional, dacă va fi necesar.

UIA-IROL se alătură fără rezerve Uniunii Naționale a Barourilor din România (UNBR) și avocaților români în denunțarea cazului lui Robert Roșu. De asemenea, suntem alături de colegii noștri români în apărarea statului de drept, a dreptului la un proces echitabil, a libertății avocaților de a-și practica profesia în mod independent și a independenței justiției, care sunt, toate, amenințate astăzi în România.”

Mai multe despre UIA-IROL

Institutul pentru Statul de Drept al Asociației Internaționale a Avocaților (UIA-IROL) promovează Statul de drept, susține și apără, în special, (1) avocații, judecătorii și apărătorii drepturilor omului care sunt hărțuiți, amenințați și / sau persecutați în exercitarea profesiilor lor, (2) independența profesiilor juridice și judiciare și (3) Principiile de bază ale ONU privind rolul avocaților, în special în apărarea drepturilor omului.

Pentru mai multe informații accesați: www.uianet.org - uiacentre@uianet.org